ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ ·
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 197. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ЖОВТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, OCTOBER 15, 1976 No. 197. VOL. LXXXIII

У Вейнському університеті в Детройті влаштовано українську кімнату

В Українській Кімнаті на Вейнському Університеті в Детройті. На тлі мапи стоять (зліва): інж. В. Колодчин, Юрій Козак, Ярема Козак, маестро Едвард Козак, д-р П. Джуль (голова Комітету), д-р Б. Лончина.

Детройт (Б.І. Лончина). — Старанням української громади в Детройті, в місцевому Вейнському Університеті прикрашено одну кімнату в українському стилі й передано її університетові. Пропозиція прикрасити університетські залі різними національними стилями вийшла кілька років тому від дружини тодішнього посадника Детройту, пані Катерини Ґрибз. Кількадесят національних груп погодилося зфінансувати прикрашення кімнат у своїх стилях, між ними й українська.

Наш комітет, головою якого став д-р Павло Джуль, розпочав збіркову акцію на ту ціль та запросив мистця Едварда Козака до співпраці. Наш мистець виготовив проєкт і, разом зі своїми синами Юрієм та Яремою, виконав його.

У п'ятницю, 24 вересня 1976 ввечорі, відбулася урочистість відкриття Української Кімнати на Вейнському Університеті. На одній цілій стіні кімнати пишається мапа України, а верхню частину бічних стін прикрашують українські орнаменти. Сама мапа дуже цікава й оригінальна. Вона зроблена із сильного матеріялу (мейсонайт) і прикріплена до стіни. На ній показано зразки культури на українських землях, починаючи з X ст. перед Хр. Включені тут т.зв. скитські скарби, цебто золоті вироби з IV і III ст. перед Хр.; тут є теж українська писанка, дерев'яна церква і дзвіниця, гуцул з трембітою, княжі дружинники, собор св. Софії, Київська Академія, козак з бандурою, козацьке судно і ін.

Відкриваючи урочистість, д-р Джуль привітав приявних, американців і українців, та підкреслив, що на 30 національних груп, наша є третьою з черги, яка закінчила працю над кімнатою.

Інж. Василь Колодчин, якому голова комітету передав ведення програми та я-

(Закінчення на стор. 4-ій)

94-ий Відділ УНС в Гемтремку відзначив своє 60-річчя

Детройт. (В.П.) — В рамцях загальногромадського відзначення 200-ліття ЗСА і 100-ліття поселення українців в Америці, 94-ий Відділ Українського Народного Союзу, Т-во ім. Маркіяна Шашкевича в Детройті - Гемтремку, відзначив ці світлі історичні дати, які одночасно збігалися із 60-літтям цього Відділу, окремою імпрезою у неділю, 3-го жовтня ц. р. Ювілейні святкування відбулися у залі Українського Демократичного Клюбу, при вул. Ґрейлінґ.

Голова Ювілейного Комітету Володимир Бойд-Борисевич, відкриваючи програму, привітав зібраних учасників, серед них чимало представників суспільно - громадських установ великого Детройту.

Вступну молитву провів о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, парох церкви НЗПДМ, та поблагословив трапезу.

В часі прийняття відомий соліст - баритон Ярема Цісарук виконав під звуки гітари три народні пісні.. Гучним аплявзом присутні нагородили виконавця.

Про працю Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича, 94-го Відділу УНСоюзу, на протязі 60-літнього існування розказав у своєму слові теперішній голова Микола Кончак.

Володимир Дідик, почесний член Головного Уряду УНС та голова Окружного Комітету, у своїй промові вказав на важливу ролю Відділу - ювілята у союзовому та суспільно - громадському житті Детройту. Вірить, що Відділ у найближчому майбутньому допов -

(Закінчення на стор. 4-ій)

Громада у Віндзорі відмітила свій великий успіх

Віндзор, Онт. — Свято - Володимирська Соборна Громада цього міста, не чекаючи до 1985-го року, коли мала б вигаснути уділена їй УНСоюзом позичка на будову храму, в сумі 150,000 дол., сплатила її впродовж десяти і пів року та відмітила це торжественним святкуванням „спалення морґеджу" в неділю, 3-го жовтня, в присутності Владики Миколая, головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора та інших гостей. Програма святкувань включала Божественну Літургію, бенкет, церемонію „спалення морґеджу" і мистецьку частину.

Біля 250 осіб, в тому й місцеві союзовці ,які творять при громаді 463-ий Відділ, взяли участь у Богослуженні, що їх відправив в соборі св. Володимира Владика Миколай в співслуженні о. прот. Віталія Метулинського і митр. прот. Франка Керніцького, колишнього настоятеля.

Опісля відбувся бенкет, що його відкрив молитвою Владика Миколай, який рівнож привітав гостей в імені Митрополита Михаїла, архиєпископа Української Греко - Православної Церкви Східньої Канади, і в своєму слові висловив признання громаді за жертвенність іпрацю не тільки в спла? ченні довгу, але й у всебічному розвитку цілої парафії. Короткі привіти виголосили: Мирон Джуль, голова соборної громади, Володимир Вахна, почесний голова і член Будівельного комітету, Галина Панчи-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Кандидати на віцепрезидента дебатують цієї п'ятниці

Гюстон, Тексас. — В п'ятницю, 15-го жовтня, в год. 9:30 вечора тут відбудеться 75-хвилинна публічна дебата між республіканським кандидатом на пост віцепрезидента, сенатором Робертом Долом, та його демократичним суперником, сенатором Волтером Мондейлом. Дебату, яку спонзорує Ліґа Жінок - Виборців, передаватимуть телевізійні сітки та радіостанції. Функцію модератора сповнятиме Джеймс Говґ, редактор газети „Ди Чікаґо Сан-Таймс", а питання віцепрезидентським кандидатам ставитимуть: Волтер Мірс — спеціяльний кореспондент пресового аґентства Ассошіейтед Пресс, Гел Бруно — кореспондент для політичних справ журналу „Нюзвік" і Мерелін Берґер — кореспондентка „НБС Нюз" для справ Білого Дому. Як відомо, Ліґа Жінок-Виборців вже спонзорувала дві публічні дебати між президентом Джералдом Фордом і демократичним президентським кандидатом Джіммі Картером. а в п'ятницю, 22-го жовтня має відбутися третя дебата між президентськими кандидатами.

Форд критикує демократів за податки

Юнійон, Н.Дж. — Під час виборчої кампанії в кількох місцевостях Ню Джерзі і Ню Йорку, президент Джералд Форд у середу, 13-го жовтня, кількакратно заявляв, що його демократичний суперник на пост президента, Джіммі Картер, підвищив би податки та збільшив би видатки федерального уряду, якщо був би обраний в листопадових виборах. Промовляючи в Йонкерсі, Вайт Плейнсі і Ню Сіті в стейті Ню Йорк, як рівнож в Парамусі і Юнійоні в Ню Джерзі, Президент застосував більш аґресивну тактику ніж досі і гостро атакував Дж. Картера та демократичних членів Конґресу за те, що, мовляв, хочуть тільки „видавати, видавати і видавати", а заразом підвищувати податки. Президент Форд твердив, що Дж. Картер плянує підвищити податки для родин, які належать до середньої економічної верстви американського суспільства, хоча Картер вже кількакратно заперечував це твердження. Під час виступів у Ню Джерзі президент Форд часто критикував також демократичного губернатора Брендена Бирна, за те, що в Ню Джерзі цього року введено стейтовий податок на заробітні платні. Критикуючи демократичних законодавців, Дж. Картера і губернатора Бирна, президент Форд рівночасно згадував, що він наклав 16 „вето" на законопроєкти Конґресу, які, на думку Президента, дуже збільшили б видатки уряду. Він твердив, що таким способом зменшив можливості збільшеня податків для пересічних родин. Під час виступу в Йонкерсі, президент Форд підписав законопроєкт, який продовжує на 4 роки програму „Ділення фондами", тобто, програму, яка звертає частину федеральних податків стейтовим і місцевим урядам.

Випадки смерти комплікують щеплення проти інфлюенци

Вашінґтон. — Хоча досі, недовго після щеплення проти т.зв. „свинячої інфлюенци", вмерло 33 особи, речники Федерального Центру для контролювання недуг твердять, що немає доказів, що випадки смерти були спричинені щепленням, заявляючи, що деякі вже раніше були хворі на серце і померли на цю недугу. Федеральний Центр твердить, що загальна програма щеплення проти того роду інфлюенци є цілком безпечна. Президент Джералд Форд, який півроку тому запропонував, щоб Конґрес схвалив цю програму, був щеплений в четвер, 14-го жовтня. Проте, хоча урядові лікарі і науковці твердять, що немає зв'язку між щепленням і смертю цих осіб, в багатьох стейтах припинено щеплення на неозначений час, а в інших багато людей відмовляються від інокуляції. Перші три випадки смерти трапилися в Піттсбурґу кілька днів тому і зразу після того в багатьох частинах ЗСА припинено щеплення. Лікарі вказують, що ті три особи, як рівнож інші, які померли день-два пізніше, не тільки були хворі на серце, але також їх пересічний вік був 72.1 років. З огляду на те, старші віком особи і ті, які мають будь-які хронічні недуги серця і легенів, повинні порадитися своїх лікарів заки піддадуться щепленню — заявили деякі спеціялісти.

КОМІТЕТ СУА В НЮ ЙОРКУ

Окружна Управа Союзу Українок Америки в Ню Йорку разом із Відділами від 15-го жовтня ц. р. входить в кампанію масового приєднання нових членок. Відділи будуть розсилати листи до знайомих пань з проханням вступити в ряди СУА.

Ґуа Куо-фенґ став ватажком китайської компартії

Ґонконґ. — Китайські урядові джерела підтвердили, що прем'єр-міністер комуністичного Китаю, Ґуа Куо-фенґ, був призначений на пост предсідника китайської компартії, тобто, на пост, який займав недавно померлий Мао Тсе-тунґ. Таким чином, Ґуа Куо-фенґ, який ще рік тому був маловідомим партійним адміністратором, тепер займає три пости: він є головою партії, головою впливової Мілітарної комісії та прем'єр-міністром. Факт, що він займає такі важливі позиції в партії, армії та уряді, надає йому владу, якої досі не мав ніхто із китайських ватажків, включно з Мао Тсе-тунґом. Ще не відомо, чи він залишиться на всіх трьох постах, бо речники Пекіну натякнули, що хтось інший може незабаром стати прем'єром. Ґуа Куо-фенґ — твердять політичні коментатори — є поміркований у своїх поглядах, але настоює на строгу партійну та громадську дисципліну.

Речники Пекіну продовжують відмовлятися від коментарів на вістку про арешт вдови Мао Тсе-тунґа, Чіянґ Чінґ, та трьох інших високопоставлених партійних урядовців і коло 30 інших комуністів-радикалів. Інші достовірні джерела в Китаї поінформували закордонних дипломатів, що вдова Мао Тсе-тунґа та інші „ліві змовники" були заарештовані за „спотворення думок Мао Тсе-тунґа" та за підготовлення державного перевороту, який мав на меті передати пост голови партії в руки Мао Чіянґ Чінґ.

Хорвати пожертвували 75,000 долярів на оборону захоплювачів літака

Ню Йорк. — Хорватська громада в Америці на швидку руку зібрала 75,000 долярів пожертв на оборону Звонка Бусіка, його дружини Юліяни та трьох інших хорватів, які минулого місяця були захопили літак з подорожніми в дорозі з Ню Йорку та змусили його залетіти до Парижу, щоб таким насильним актом добитися розголосу для хорватської визвольної справи. Всі ці захоплювачі літака перебувають тепер у в'язниці в Брукліні, бо не можуть заплатити визначеної для кожного з них кавції в сумі одного мільйона долярів. Збільшивши відповідні фонди на оборону, хорватська громада заанґажувала для оборони заарештованих відомого адвоката Едварда Беннета Вілліямса, який вимагає, щоб визначена на 6-го грудня судова розправа над заарештованими відбулася в Боффало, мотивуючи це тим, що літак був захоплений в леті над горішньою частиною стейту Ню Йорку. Заарештованим закидають повітряне піратство, що спричинило смерть.

Іміґраційна Служба розпочала депортаційну процедуру проти здогадних воєнних злочинців

Вашінґтон. — В середу, 13 жовтня, Іміґраційна і Натуралізаційна Служба формально обвинуватила двох лотишів і одного литовця за те, що вони здогадно скривали свою причетність до воєнних злочинів під час окупації Східньої Европи нацистами під час Другої світової війни, та розпочала депортаційну процедуру проти цих трьох балтійців. Це перший раз за останніх 20 років, що Іміґраційна Служба розпочала старання депортувати здогадних „нацистських воєнних злочинців". Хоча вже протягом кількох тижнів різні джерела інформують, що урядові чинники розглядають закиди проти 9-ох або більше осіб, то формально обвинувачено досі лише трьох: лотиша Болеславса Майковскіса з Лонґ Айленду, Н.Й., лотиша Карліса Детлавса з Балтимору, Мериланд, і литовця Броніюса Камінскаса з Гартфорду, Коннектикат. В 1965-му році совєтський суд в Ризі позаочно засудив Б. Майковскіса на кару смерти за „воєнні злочини", але Майковскіс твердить, що він невинний та що здогадні докази проти нього — це совєтська пропаґанда.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗЕМЛЯЦТВА „ПЕРЕМИЩИНА"

Ню Йорк.— Управа Земляцтва „Перемищина" — голова Василь Качмар та секретар Михайло Хитра — влаштовують дня 6-го листопада ц. р., тут в залі Українського Народного Дому при 2-ій евеню, Загальні Збори зі звичайним порядком нарад. Початок — год. 10.30 ранку. У Народному Домі відбудеться також спільний обід.

УКРАЇНЦІ ВІННІПЕҐУ СОБОРНО МАНІФЕСТУВАЛИ В ОБОРОНІ ВІРИ І ЦЕРКОВ В СССР

Вінніпеґ (А. Курдидик). — Вінніпеґ долучився в неділю 3 жовтня 1976 до великого протесту українців вільного світу проти переслідування релігії в УССР та в усій імперії Москви. Три великі імпрези, — похід, зложення вінків під пам'ятником Вояків — Кенотафою та Міжконфесійний Молебень у залі Сентенніял були висловом однозгідности й активної постави всіх вінніпеґських українців у тій справі.

Всеукраїнський протест Вінніпеґу, — офіційно Маніфестація в обороні віри і Христової Церкви в Україні, — почався в неділю, 3 жовтня 1976, зібранням громадян-українців біля пам'ятника Т. Шевченка на площі Леґіслятури Манітоби. Окремий комітет з представників всіх українських церков, Комітету Українців Канади та Секретаріяту СКВУ повідомляв уже довший час у пресі та радіопередачах про плян і подробиці цього протесту, віддаючи провід походу з-під пам'ятника Кобзаря до Кенотафи кол. воякам Дивізії, зібрання під Кенотафою і покладення вінків — Відділові КУК у Вінніпеґу та маніфестацію в залі Сентенніял — Централі КУК.

Похід, збори і вінки пошани

Коротко перед 6-ою годиною увечорі з-під пам'ятника Т. Шевченка рушив похід який очолювали великий транспарент з написом „Протестуємо проти нищення віри в Совєтах!", організаційні прапори та організовані лави Пласту, СУМ й ветеранів Армій України. Військовики підраховували кількість маніфестантів на дві до дві з половиною тисячі. В поході було чимало менших транспарентів і замикали його молодь з церкви св. Йосифа зі своїм великим написом та велика група священиків всіх трьох наших Церков. Під пам'ятником Вояковi-Кенотафою з'ясував у добрій промові ціль маніфестації відпоручник КУК п. Яримович. Шкода тільки, що не подбано про мікрофони і не всі змогли її чути. Опісля представники організацій та парафій склали біля пам'ятника Воякові 32 вінки, про які о. С. Іжик сказав, що це символ нашої пов'язаности з переслідуваними за віру сестрами й братами в Україні, — і вся зібрана громада відспівала збірно „Боже, послухай благання".

Тут же під Кенотафою, маніфестаційний похід закінчився і всі, що брали в ньому участь, подалися, хто як міг, до Сентенніял Голл.

Молитви і промови об'єднаної спільноти

Партер великої і світлої Сентенніял Голл був щільно виповнений зібраними, їх було напевно не менш 1.500 осіб. Сцена з світляною декорацією Нерушимої Стіни Софійського Собору в Києві, перед якою відправлено спільний молебень, давала достойний настрій. Владики Митрополити Максим і Андрій та пастор Р. Ковалевич,

(Закінчення зі ст. 4-ої)

Американці пересічно жертвують на церкву 137.00 долярів річно

Вашінґтон. — Крайова Рада Церков опублікувала статистику, з якої виходить, що в 1975-му році кожний американець пожертвував пересічно 137 долярів на свою церкву, що становить деяке збільшення в порівнянні з попереднім роком. Статистика базована на пожертвах 42 деномінацій, що становлять приблизно 40 відсотків усіх пожертв на церковні потреби в Америці. Загальна сума тих пожертв виносила 5,353,545,021 долярів, з чого приблизно 80 відсотків залишилось на потреби місцевих церков, а 20 відсотків були призначені на місійні та інші цілі.

Починається систематична збірка пожертв на будову церкви св. Юра в Ню Йорку

Ню Йорк (Н.Н.). — В середу, 29-го вересня, 1976 р., тут у приміщенні школи св. Юра відбулася пленарна нарада Комітету будови нової церкви святоюрської парафії, який складається з представників майже всіх організацій долішньої частини міста. Під проводом пароха о. д-ра В. Ґавліча та голови Комітету мґра Р. Гуглевича, нарада схвалила негайно приступити до систематичної збірки пожертв на покриття коштів будови церкви, яка вже наближається до закінчення своєї фази зовнішнього завершення, тобто покриття даху й бані та побудови стін. Сталева конструкція, включно з імпозантною банею, завершена, й почалося покривання даху, що дещо припізнив страйк у фабриці, яка доставляє металеві плити, що ними має бути випокриттям даху. Закінчено також цементові роботи під церквою.

Досі збірка пожертв відбуложена стеля церкви передвалася спонтанно й то із великим успіхом, бо наближається до імпозантної суми двох мільйонів долярів. Але тому, що кошт будови виноситиме куди більше, є потреба, щоб, оминаючи високі видатки на відсотки від позичок, зібрати повну суму, потрібну для здвигнення церкви. До того церква повинна бути твором всіх парафіян й всіх людей, які з неї користатимуть, за їх збірні гроші. Тому й прийшов час, щоб всі склали пожертви на неї. І з цією метою вже від найближчого тижня члени Комітету, а зокрема члени Збіркової комісії, систематично відвідуватимуть наших громадян дім-за-домом й вулиця-за-вулицею та збиратимуть пожертви і зобов'язання пізніших пожертв.

Зі звіту голови фінансо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ВСЕНАРОДНА УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — В неділю 17-го жовтня ц. р. о год 1-ій по полудні, Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку — Відділ УККА та Комітет 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА, влаштовують тут Всенародну Українську Маніфестацію. Місце збірки учасників маніфестації — 5-та евеню і 58-ма вул. Схід. Похід відбуватиметься по П'ятій евеню до 40-ої вулиці і Браєн Парку, де виступлять американські і українські політичні діячі та мистецькі групи. Запрошується всі організації та все українське громадянство до численної участи у цій важливій маніфестації.

УЧАСНИКИ 2-го З'їзду Сеньйорів УНСоюзу на Союзівці у вересні 1976. На фото посередині пані Анна Ратич, за нею біля прапора інж. Степан Куропась, останній (справа) Роман Слободян, другий (зліва) д-р Ярослав Падох. (Гл. статтю інж. Ст. Куропася „Після з'їзду сеньйорів УНСоюзу" на сторінці 2-ій в цьому числі)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наша основна проблема

В Україні продовжується і посилюється курс русифікації, ведений Центральним Комітетом КПСС, який зокрема від часу усунення Петра Шелеста із становища першого секретаря Компартії Української СССР, набрав дуже агресивних і загрозливих форм. Про перспективні пляни злиття трьох слов'янських народів — російського, українського і білоруського, в один формально „совєтський", а фактично російський народ і „вирівнювання мов" говорили совєтсько - російські імперіялісти на XXУ з'їзді в Москві, у висліді чого республіканське шкільництво, видавництва та адміністраційний апарат одержали нові зарядження й приспішеною ходою переходили на російську мову і таким способом перестали бути навіть мовно українськими. Крім того, Україну заливають всесоюзні видання, головно видання, призначені для шкільної, середньошкільної та університетської молоді. Це свідчить, що режимникам залежить на приспішеній русифікації молоді і в цьому напрямі вони поробили далекойдучі заходи, включно із закриванням україномовних шкіл з причин „перерібки", але коли „поправки" закінчились, школа переходила на російську мову і змінювались керівники та поодинокі учителі, мабуть ті, які явно чи приховано супротивлялись геноцидній політиці окупантів.

Галя Горбач, яка тепер живе в Німеччині, свого часу розповідала на сторінках журналу „Сучасність" про свої відвідини в Києві і розмову з письменником Іваном Сенченком (помер в листопаді 1975 р.). Сенченко зажурено розказував тоді, що майже кожного дня приходять вістки про закриття українських шкіл чи перехід їх на російську мову навчання. Він також вияснював, що школи і садочки з українською мовою навчання куди гірше вивінувані ніж російські, бо влада свідома того, що може наступити психологічна зміна у підході батьків, які усе бажали для своїх дітей кращих умовин.

У зв'язку з тією новою акцією ґеноцидної політики совєтського режиму в Україні, тотальної русифікації українського шкільництва, знижування рівня української літератури, обмежування тиражу книжок і журналів, друкованих українською мовою тощо, треба з жалем ствердити, що останній XII Конгрес Українців в Америці з кінцем минулого тижня не присвятив належної уваги не тільки преважливій справі русифікації в Україні, але також іншим проблемам на Батьківщині. В нарадах Комісії для розгляду проблем в Україні взяло участь мінімальне число делегатів.

Тимчасом злочинства в Україні, що їх поповнює окупант набирають на силі і вимагають широкорозгорнених акцій українців на Заході. Такі акції треба розпочинати сьогодні, не відкладаючи їх на завтра, заки ще є у нашому розпорядженні потрібні сили, а ворог не зумів нанести нищівного удару нашому народові. Це наша основна проблема.

СССР – головна загроза для миру

На початку цього тижня два джерела — одно комуно - китайське, а друге американське — дійшли до однозгідного висновку: найбільшою загрозою для світового миру є Совєтський Союз.

Промовляючи минулого вівтірка на сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, міністер закордонних справ комуністичного Китаю, Чіао Куан-гуа, відкинув спроби Москви встановити кращі відносини з Пекіном після смерти Мао Тсе - тунґа, кажучи: „Совєтський соціялімперіялізм — це найбільший шахрай на відтинку миру та найбільш небезпечне джерело можливої війни в сьогоднішній час". Він також заявив, що не варто звертати увагу на недавні заклики представників Москви в справі дальшого загального роззброєння, бо це „старі вигадки в новій формі".

Того самого дня оприлюднено твердження чільних працівників американської Центральної Розвідчої Аґенції (Сі-Ай-Ей), виголошені ще минулого травня перед спільною конґресовою комісією, що Москва далі продовжуватиме видавати великі суми на скріплення свого воєнного потенціялу, не зважаючи на те, що в Совєтському Союзі відчувається великий брак продуктів широкого вжитку, зокрема харчових продуктів. Речники Сі-Ай-Ей доказали, що минулого року видатки Москви на мілітарні цілі були на 40 відсотків більші, ніж подібні видатки Вашінґтону, та поінформували, що тоді, коли американський уряд на оборону призначує 6 відсотків із Загального національного прибутку, то совєтський уряд на оборону видає коло 13 відсотків цілого Національного приходу

Отже, червоні китайці і американська розвідка ще раз ствердили, що Совєтський Союз, постійно розбудовуючи свою військову силу, далі остається найбільшою загрозою для світового миру

Однак, китайський міністер закордонних справ Чіао Куан-гуа і речники Сі-Ай-Ей також вказали на деякі слабості Совєтського Союзу. Представник Пекіну, — який своїм виступом в Об'єднаних Націях вказав, що принаймні на найближче майбутнє не буде жадних поважних змін в закордонній політиці Китаю, не зважаючи на те, що не стало Мао Тсе-тунґа — заявив, що Совєтський Союз внутрі слабий, бо совєтський уряд відчужив від себе населення, в СССР існують поважні економічні проблеми, зростає клясова незгода та зростає невдоволення між народами Совєтського Союзу. Речники Сі-Ай-Ей наголошували майже виключно економічні проблеми СССР, вказуючи на факт, що минулого року загальний національний прибуток зріс там тільки на 2.3 відсотка, а переважно збільшується на 4-5 відсотків, як рівнож підкреслювали всезростаюче незадоволення серед совєтського населення з приводу того, що хоча в країні відчувається великий брак різних продуктів, зокрема харчів, то Москва все одно призначує більше і більше фондів на розбудову мілітарної сили. Невдоволення населення прибирає форму публічних протестів, нищення державної власности та зумисного зменшування продуктивности у фабриках.

Висновки ясні: Америка та її союзники, як рівнож Китай, не можуть дозволити на те, щоб Совєтський Союз став мілітарно наймогутнішою державою в світі. Натомість Захід і комуністичний Китай повинні використовувати внутрішні слабості СССР, щоб довести до остаточного розпаду цієї останньої в світі імперії.

Роман Рахманний

РЕКОРДНИЙ УДАР ПО МІЖНАРОДНОМУ ІМПЕРІЯЛІЗМІ

Спонтанне відчуття потреби створити українську присутність на форумі організованого спортового людства викликало своєрідний олімпійський рух серед українських політичних еміґрантів та їхніх нащадків у країнах Заходу. Той рух перетворено в ефективну дійову силу напередодні та під час 21-ої Олімпіяди у Монтреалі.

Монтреальський Український Олімпійський Комітет, під головуванням Ярослава Пришляка, в основному успішно виконав настанови Генерального Секретаріяту СКВУ і Централі Комітету Українців Канади. В додачу до активістів середнього і старшого віку, дійові кадри того Комітету вербувалися з різних молодняцьких організацій, групово або індивідуально.

Подібно, як під час Всесвітньої Виставки Експо 1967 так і цим разом Спілка Української Молоді (СУМ) дала значну кількість своїх членів так для спільних олімпіядних заходів, як і для „спеціяльних" сумівських акцій.

Не бракувало в тому спільному зусиллі під час Олімпіяди членів Пласту, МУНО, СУМК і ОДУМ — молоді з Канади, Америки і Европи. Їх усіх єднав єдиний український прапор, не зважаючи на різні системи їхнього виховання і відмінні центри ідеологічної льояльности.

Якою мірою досягнуто саме тієї почуттєво - духовної єдности видно хоча б і з того випадку, що група учнів — учасників Літнього Курсу в Інституті ім. П. Могили в Саскатуні — окремим листом до редакції газети „Вінніпеґ Фрі Пресс" протестувала прати канадської звички називати спортсменів України росіянами.

„Як канадці третього і четвертого покоління... українського роду... щиро цікавимося нашими традиціями, а тому нас гірко розчарувало те, що в (канадських) засобах масової інформації звітування з Олімпіяди заплямлено постійним затушковуванням національного походження багатьох видатних спортсменів... Близько сто українських спортсменів брали участь в Олімпіяді. Однак, внаслідок жалюгідної політичної ситуації у їхній країні, вони не могли репрезентувати України; їх насильно включено у загально - совєтську спортову репрезентацію. Називати їх „росіянами" означає додавати зневагу до завданого болю та проявляти цілковиту байдужість до національних прагнень майже 50 мільйонів людей..."

Цей протест канадсько - української молоді православного віровизнання був додатковим сильним ударом по московському імперіялізмі, як у ділянці спорту, так і в ділянці міжнаціональних стосунків. Той протест достойно уклався у рамках, що їх оформили ентузіясти українського олімпійського руху в організаційних формах Монтреальського Олімпійського Комітету і його складових кадрів.

Задавнена недуга Заходу

Завдаючи сильного удару московській імперіялістичній концепції, всі вони спільно нанесли рекордового удару також і міжнародному імперіялізмові.

Бо й таке диво існує, хоча сучасні знавці політичних наук легкодушно промовчують те явище. Це, на ділі, психологічне явище в суспільствах держав Заходу, в яких поняття нація розвивалося разом із національною державою або державою панівної нації серед національних меншостей.

Грішать постійно не тільки французи, що виховалися на традиціях французької колоніяльної імперії, але й англійці, що підкорюють ще й досі валійців, шотляндців та ірляндців у неофіційній імперії під назвою Великобританія.

З Великобританії, внаслідок політичних, економічних і освітніх зв'язків і традицій, ота імперіялістична концепція прищепилася і в умах багатьох канадців британського походження. І ті, і ті не хочуть прийняти до відома факту існування двох окремих і суперницьких національностей — українців і росіян — та вперто втискають українців у московську „тюрму народів". Царська Росія і її спадкоємець Совєтський Союз нагадують їм британську імперіяльну структуру, в якій володіли і володіють англосаксонці над кельтами: валійцями, шотляндцями та ірляндцями.

Щойно тепер, коли шотляндський патріотизм починає перемагати традиційний шкотський льоялізм, серед англійських політиків і членів уряду обмірковується можливості т. зв. „деволюції" — себто автономности шотляндцям саме шляхом децентралізації Великобританії.

В американському суспільстві також не бракує прихильників „імперіялістичного централізму" у відношенні до таких народів, як шотляндці, українці, білоруси і інші. Визнаючи живучість і вартість свого, американського, націоналізму, вони засуджують український та інший націоналізми, як щось шкідливе для „проґресивного людства".

Таким чином українцям доводиться воювати не тільки проти росіян - імперіялістів різних кольорів, але й також проти інерції своїх західніх співгромадян, що виховалися в імперіялістичній ментальності.

Таємниця успіху

Немає сумніву, що, створивши українську присутність на 21-ій Олімпіяді у Монтреалі, нащадки українських патріотів завдали великого удару Москві: вони на довгу мить перед очима людства здерли імперіялістичну маску з її лиця.

Поряд з цим, вони завдали тяжкого — може й рекордового! — удару по завмираючій імперіялістичній ментальності співгромадян своєї держави і всього Заходу. А це другий конструктивний аспект олімпійської діяльности всіх тих, що їх можна б обхопити спільним терміном український олімпійських рух.

Адже, як і в первісній старинній Греції, на час Олімпіяди українське суспільство припинило групові суперечки і „війни", щоб спільним фронтом виступити проти задавненої недуги людства — проти імперіялізму.

В цьому одна із таємниць успіху всіх заходів Українського Олімпійського Комітету і його складових частин — групових та індивідуальних активістів на двотижневій Олімпіяді в Монтреалі.

Ф. Лукіянович

АВТА НА 1977 РІК

Після трьох тижнів страйку 170.000 членів юнії автомобільних робітників (ЮАР) Форда, що спричинило тимчасове звільнення десятків тисяч в інших галузях промислу, як, напр., в залізному, чи ґумовому, — дійдено до згоди. Форд має свої 102 заводи, розташовані в 22-ох стейтах. Проте, ще інших 10 днів буде потрібно, щоб усі станиці проголосували та схвалили умови контракту, що обов'язуватиме на три роки.

ЮАР об'єднує 700.000 членів, затруднених в чотирьох компаніях. Т. Мирфі, голова Дженерал Моторс, передбачує, що 1977 рік буде одним із найкращих, та заповів продаж 11,25 міл. особових авт.

Деталів пакту не подано до відома. Платні в цьому промислі вже і так високі, але йшлося тут про малу грошову підвишку та більше вакаційних чи вільних днів, що дозволило б на ротаційну зміну, як це є у сталевому промислі. Під час безробіття непрацюючі члени ЮАР брали 95 відс. своєї платні, чому заздрили робітники в інших галузях.

ЕПА, НАЛІПКИ ТА СПИСОК

Перше, що впадає в очі в нових автах, це те, що крім наліпки ціни і списка додатків, появилась нова наліпка із даними про видайність в м/ґ в їзді на відкритих шляхах, у місті та середньо даного авта, а також, для порівняння, про кількість м/ґ авт тієї самої кляси.

Цю наліпку завдячуємо „Енвайрментал Протекшен Ейдженсі" (ЕПА), що в своїх ляборатоpіях в Лос Анджелес випробовує всі авта, включно із закордонними, під оглядом видайности на шляхах і в місті та пересічно, а також аналізує вихідні гази, встановляючи щораз строгіші норми на кожний рік трьох шкідливих складників.

ЕПА опублікувала також список всіх авт, поділивши їх на такі кляси: підкомпактні або малі, компактні, середні, звичайні, підміські малі (стейшен ваґен), підміські (стейшен ваґен) звичайні та спортові з такими даними: кількість м/ґ в пересічній їзді, на шляхах і в місті, кількість та поємність циліндрів, спосіб трансмісії — ручна чи автоматична, та кількість борабанчиків на карбюраторі.

МИЛІ ТА ЦІНИ

Найкращі милі дають Реббіт та Дашер Фолксваґена, Тойота, Мазда, а на п'ятому місці є Шевет Шевролета, натомість Плимут і Дадж, які мають мотори на 440 кубоінчів, проїздять тільки 11 миль на ґальон бензини. Тут слід згадати, що дані ЕПА відносно миль критикують багато власників авт, уважаючи їх надто оптимістичними, бо таких миль на практиці не одержують.

Авта на цей рік даватимуть 6% кращі милі, як минулорічні, або в середньому — 18.6 м/ґ, що досягнено, різними способами, про що мова далі. На цей рік ЕПА ще не встановила обов'язуючу норму миль на ґальон; це має розпочатися в 1978 році, коли мінімальна норма буде 18 м/ґ, в 1979 — 19, а в 1980 — 20 м/ґ.

В 1970 році чотири автопродуценти мали до вибору 375 моделів, в 1975 було їх 325, а цього року, — тільки 295, отже на 30 моделів менше. Всі три великі автові фірми зменшили кількість моделів, тільки Амерікен Моторс (АМ) додав один.

ПООДИНОКІ ПРОДУЦЕНТИ

1. Амерікен Моторс

АМ єдиний, що поніс мільйонові втрати за минулий рік, але і єдиний, що вніс новий модель, а саме — підміського Пейсера, на продаж якого покладають багато надій. Цей модель важить лишень 76 фунтів більше і дорожчий тільки на 150 дол. від звичайного.

Несправедливо уважають Пейсера, випущеного в 1975 році, малим автом, бо хоч воно мале із вигляду, важить 3.000 фунтів. Натомість малого Гремліна скорочено на 4 інчі і плянують вставити до нього мотор Авді, замість власного. Незмінним залишився компактний Горнет. Всі три, згідно ЕПА, мало-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Степан Куропась

ПО З'ЇЗДІ СЕНЬЙОРІВ УНС

Лишилися спогади перебутих кількох гарних днів серед гарних людей і природи. Лишилися теж резолюції у секретарів д-ра Ярослава Падоха, Євстахія Манацького і англомовного секретаря Марії Бурбели. Про те все треба написати, треба людям дати знати, що діялося у тижні 19 - 24 вересня на Союзівці. До того, що діялося, є документація, є спільна світлина з'їзду, є фільм нашого фільмового продуцента Кулинича.

Другий З'їзд Сеньйорів був більш імпозантний, програма спрепарована на борзі краща, будуюча і весела. Люди не хотіли виїздити скоріше, чекали кінця. Всіх зареєстрованих учасників з'їзду було 111 (сто одинадцять) зі стейтів Мериленд, Коннектикат, Мічиґен, Іллиной, Ню Йорк, Ню Джерзі Пенсильвенія, Массачусетс, одинадцять з Сейнт Кетерінс, Онтаріо, та двоє з Монтреалю. Всі вони були представлені в неділю увечорі в їдальні Союзівки і удекоровані спеціяльними коронами „Гев іт юр вей". Значить, не було реґіментації, бо старших громадян не можна прив'язувати до твердої програми, їм треба дати свободу рухів. УНСоюз тим разом дописав, бо в понеділок головний предсідник Йосип Лисогір привітав З'їзд і мав довшу промову на тему: „УНСоюз і Сеньйори". У висліді він заявив, що якщо 150 людей зголоситься замешкати на Союзівці, то до півтора року може повстати на терені Союзівки Дім — апартаментовий Дім Сеньйора. Дискутанти по промові Вол. Різника, який ствердив, що Союзівка найкраще надається на місце для Сеньйорів, оплесками прийняли думку, що не якийсь там „Захист", не казарма, не клітка для старших, а 2- 3 кімнатні мешкання є розв'язкою проблеми старших. Федеральні і стейтові фонди може змобілізувати УНСоюз, і лише УНСоюз — наша найстарша братська установа, може це зробити, маючи місце і апарат для справи. У висліді на місці зібрано 66 заяв людей охочих замешкати в Домі Сеньйорів.

Комісія УНСоюзу для справ Сеньйорів: д-р Ярослав Падох, Роман Слободян і Степан Куропась, була на з'їзді, решта комісії, хоч деякі прибули на Союзівку на відслонення пам'ятника Лесі Українки, на з'їзді не були. Роман Слободян зложив навіть традиційних 25 дол. на працю Комісії, як і минулого року.

Для помочі Комісії УНСоюзу покликав З'їзд „Комітет П'ятьох" у складі: Микола Шпетко, Євстахій Манацький, д-р Роман Погорецький, Володимир Хамула і д-р Галина Гірняк. Схвалено плян „мужів довір'я (ними можуть бути і жінки) по громадах і ухвалено старатися покликати до життя Центральне Товариство Сеньйорів. Це велика робота, яку Комісія УНСоюзу при допомозі Головної Канцелярії, точніше головного організатора, може виконати. Степан Ґавриш, член екзекутиви УНСоюзу, мав доповідь на тему забезпечення і повіз до Джерзі Ситі кілька аплікацій для внуків сеньйорів.

Д-р Ярослав Падох виголосив доповідь на тему тестаментів і записів, на які чигає совєтський уряд, якщо такі записи є нерозумно зроблені. Степан Куропась дав аналізу праці УНСоюзу для старших: що зробив, що не зробив і що повинен зробити УНСоюз, як братська, а не бизнесова забезпеченева компанія. Представник Уряду Ґардлін, якого запросив управитель Союзівки В. Квас, дав доповідь про соціяльне забезпечення. І очевидно маестро В. Гентіш своїми гуморесками розвеселив гостей. На бенкеті і його веселій програмі в дусі — „Гев іт юр вей" (хай буде по-вашому), було три священики: о. парох Іван Мак, о. д-р Богдан Волошин з Вотервліт і о. В. Кірзицький з Вашінґтону. Всі три теж відправили молебень — многоліттєвіє Сеньйорів з відповідною проповіддю о. Мака.

З помітних особистостей були на з'їзді Анна Ратич-Дмитерко, остання з жінок, що вступили до Українських Січових Стрільців; Петро Петрик, 91-літній колишній службовець товариства „Просвіта" у Львові; В. Різник, голова ОДВУ; Степан Цимбала, який дав доповідь, як поборювати ревматизм.

В розваговій програмі взяв участь Осип Білоус з Детройту, висвітливши кольоровий фільм з мапами з історії України, і одного вечора забавляв учасників своїми гуморесками. Колишній секретар 200-го Відділу УНСоюзу Вол. Цісик (цей Відділ в Озон Парку тепер одідичив Іван Пригода) мав виставку документів Першої світової війни і деякі документи Української Визвольної Війни. На старші роки він пише вірші українською і англійською мовами. Збірка його англійських віршів має 94 сторінок і називається „Край а Літтл — Смайл а Літтл". Він умів дістати навіть видавця, Карлтон Прес, який платить йому 40% титулом його авторства. Він зложив на прощання З'їзду довший вірш: „Жінко моя мила, коли в нас ще є сила", що його я не мав часу на прощанні я відчитати, маю в архіві і відчитаю на другий рік. Василь Пласконіс, з т. зв. стрілецької еміґрації в Канаді, видав книжку „З рідного села в широкий світ", ілюстровані спомини на 255 сторінок. Тому 2-ий З'їзд Сеньйорів був відмінний від першого. Склад учасників мав у собі людей різних талантів явних і скритих.

У суботу вибрано Міс Союзівку, яку вибирають щороку. З'їзд Сеньйорів відзначує теж щороку жінку, що її день народження близько

(Закінчення на стор. 3-ій)

К. Яро-Славський

Черговий мистецький осяг Театральної Студії Молоді у Філядельфії

Театральна Студія Молоді під мист. кер. Володимира Шашаровського у Філядельфії 5-го серпня ц. р. у залі Клюбу Горожан при вул. Френклін, відограла дві драматичні поеми Лесі Українки — „Адвоката Мартіяна" і „Одержиму".

Аж дивно, що живучи в епосі великих перемін, напруг, конфліктів — не відчуваємо необхідности театру. Невже ми несвідомі того, що театр усіх часів сповнював у суспільстві функцію чи не однієї із найважливіших інстанцій? Та ж кожна культура розвивається і росте в кліматі театру. Мистецтво театру кожного народу мовить мовою свого світлого минулого, геройських подвигів, мовою віковічного досвіду народу, у висліді чого оце мистецтво є надхненням до Чину, стремлінням до волі. Інакшими словами театр має можливість викликувати якнайсильніший вплив на спільноту, формувати її моральні, ідейні й естетичні норми. Звідсіль могутня емоційно-дійова сила театру. І не випадково з усіх мистецтв найбільших переслідувань завжди зазнавав театр. Не зважаючи на люті переслідування театр вставав, здавалося, із цілковитого упадку, як отой Фенікс із попелу та мав надалі живий зв'язок із народом, мав свою животворчу силу.

На превеликий жаль тут у нас, у багатій країні, не знайшлися серед „батьків народу" меценати, щоби виявили зрозуміння для цієї справи.

А скільки користи приніс би український театр нашому молодому поколінню, що виростає серед чужинного моря?

Навіть ніхто не додумався, щоби з нагоди 200-річчя ЗСА показати американським співгромадянам як вже не справжній театр, то принаймі одну, дві театральні Студії. Невже не можна було показати Театральну Студію з Чікаґо, чи Балетну Школу Роми Приймим-Богачевської з Ню Йорку, не згадуючи Студії Л. Крушельницької і В. Шашаровського? Великий жаль.

Навіть меткий Леонід Полтава не зумів „походити коло діла" так, щоб його п'єса спеціяльно написана з нагоди 200-ліття ЗСА — побачила світло рампи.

Якщоб ми були зарепрезентували перед американцями наше театральне мистецтво, ми були б оцією першою й єдиною етнічною групою, яка показала б нашу культуру в усіх її виявах, чей, помиримось, що щойно культура при наявності театру є повною культурою. Не знаю тільки хто має соромитись і поносити консеквенції за неповноту нашої культури?

Не зважаючи на вищезгадані обставини, Театральна Студія Молоді у Філядельфії під мистецьким керівництвом Володимира Шашаровського навіть у часі літніх ферій не зупинила своєї діяльности. Саме під час цих ферій, докладніше в часі Евхаристійного Конгресу Студія виставила з циклу драматичних поем Лесі Українки — „Одержиму" й „Адвоката Мартіяна".

„Одержима", за словами Б. Якубовського, це поема надмірного індивідуалізму і вже хоч би з рації оцього самого окреслення роля „одержимої" Міріям не може бути легкою.

Оце мені доводилось бачити вже третю з ряду Міріям — першою була професійна акторка, Ліза Шашаровська-Чепіль, до речі це була прем'єра „Одержимої" — було це у Львові приблизно 33 роки тому назад, друга в цій ролі, це Христина Озарків у Філядельфії — 3 роки тому, а оце третя Міріям, Роксоляна Чорпіта, якій саме присвячую ці рядки.

У всіх трьох випадках режисерував „Одержиму" Володимир Шашаровський. Цікаво, що кожний раз інакше, керуючись відмінністю поодиноких осіб-індивідуальностей.

Сценічна конструкція „Одержимої" умотивована високим і гострим драматизмом, особливо нелегка та ще більше складна сцена Міріям-Мессія. Навіть те, що завіса спроквола розсувається вже нас насторожує і заставляє поринути в якусь нерозгадану задуму, а повільна хода Міріям серед пустелі на світанку вводить нас у стан контемпляції. Мить тиші. Раптом оживляє сцену слово Міріям. І тут її поодинокі фрази допомагають створити театральну імовірність. Поетика театру пригадує нам поетику сну — кожний його елемент чи фрагмент є відбиткою дійсности; він, отой елемент, конкретний і правдивий, а із-за калейдоскопійного укладу набирає інших значень.

Роксолянині засоби вислову вірно наголошували елементи змісту драматичної поеми.

Ще ввижається Міріям під хрестом, ще долітають до нас її останні слова складного 64-рядкового монологу: ...Де ж ще більше горе, як не могти віддать за друга душу?...

Після вистави „Електра", Роксоляна Чорпіта ще раз запевнила нас, що в неї непересічний сценічний талант, підсилений широкою скалею голосу, його м'яким, приємним звучанням, інстинктовним відчуттям гри обличчя, руху й жесту, які синхронізували зі словом, не згадуючи вже про саму апарицію і сценічний шарм.

Був час, менш-більш п'ятдесят літ тому, актори нерадо піднимались ролі Христа; автор цих рядків сам був свого часу на виставі, в якій ролю Ісуса подано тільки самим голосом. До речі це робив теж Шашаровський у попередній виставі „Одержима" три роки тому назад з Христиною Озарків в ролі Міріям. На українській сцені вперше ролю Ісуса, за благословенням Митрополита Андрея у тридцятих роках грав сл. п. Володимир Блавацький.

Признаюсь, що я з острахом чекав на появу Месії у виконанні Романа Шведа, тимбільше, що я його знаю як талановитого характерно-комедійного актора. Та як було приємно ствердити комплектну трансформацію Романа Шведа. Його роля навіяна автентизмом й ідентифікацією із створюваною ним постаттю, сповнена великої відповідальности. Це ж і було вихідною точкою його психічної і фізичної трансформацій.

Роля, у великій мірі завдяки інсценізатора, була допасована до вимог сучасного глядача-слухача. Роман Швед відчув ролю, побажаним тільки було б щоб його оперативне поле дії було дещо поширене. Та це до нього не відноситься — це відноситься до режисерського вирішення.

У поставі, від постаті Месії пробивала величність; при детальнішому опрацюванні ролі, я певен, що Роман Швед у чергових виставах Месії діб'ється ще й рис святости.

Ритм, інтонація, звук барви голосу при повній природності мовлення вирішили в „Одержимій" про фонічну верству спектаклю. Вірш за новою методою має величний біг, певністю вільний від невиносимого механічного ритму; він фінезійно підпорядкований більш складному ритмові, глибше музичному під поглядами чуття і мислі правдивішому. Змістова будова вірша осягає справжні лінії завдяки чітким різницям у натисках слів, темпах і павзах. І саме цього добився із своїми студійцями Володимир Шашаровський.

X X
X

„Адвокат Мартіян" слідував за „Одержимою", творячи ціловечірний спектакль. На думку звітодавця було б краще,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Марта Тарнавська

ПІСНЯ ПРО ЗАЛЬЦБУРҐ

(5-му З'їздові „Зальцбуржан" на Союзівці 16-17 жовтня 1976 року).

Були голодні сорокові роки —
худих надій післявоєнний час —
в маленьке місто, з-поміж гір високих
прийшла у гості молодість до нас.

І загорілись мріями каштани,
і розцвіла над Зальцахом любов,
і ми — неначе справжні зальцбуржани —
із містом разом оживали знов.

Рефрен:

Зальцбурґ, чудесне місто!
Ах, неповторні це були часи!
Зальцбурґ — для гімназиста —
це юність повна ґару і краси.

Зальцбурґ, коханий Зальцбурґ!
Який багатий в цьому слові зміст!
Зальцбурґ, — хто знає Зальцбурґ? —
Найкраще з кращих на чужині міст.

Були прекрасні сорокові роки,
був неповторний молодости час.
Чудесне місто серед гір високих
новим життям сміялося до нас.

Нам відгинялися столітні брами,
нас вчила мудрости гірська ріка,
і наглядав над нами строгий замок,
мов справедлива батьківська рука.

Рефрен: *Зальцбурґ, чудесне місто!*
і т. д.

Літературний вечір Ганни Черінь у Рочестері

Вісімнадцятий Відділ Українського Золотого Хреста влаштував Літературний вечір письменниці, поетеси й гумористки Ганни Черінь, який відбувся в Рочестері 26-го вересня ц.р., в Українському Народному Домі.

У Рочестері давним-давно не було такої культурної імпрези, як Літературний вечір. Приїзд письменниці Черінь був дуже побажаним, і публіка зустріла її тепло, з ентузіязмом, оплескуючи кожну точку програми.

Літературний вечір відкрила Міра Повх. Привітавши на залі публіку, зокрема о. Василя Осташа — пароха католицької церкви св. Богоявлення, місцевих письменників А. Галана та Х. Довгалюка, почесного голову головної управи ОДВУ В. Різника й чоловіка поетеси п. Панькова, покликала до слова Павлину Різник — заступницю голови головної управи УЗХ, яка прочитала добре опрацьований нарис про життьовий шлях та літературну діяльність письменниці.

Як відомо, Ганна Черінь пише в трьох жанрах: вона новелістка, поетеса і гумористка, і в кожному жарні її творчість має високий мистецький рівень, вона майстер слова.

Ганна Черінь прочитала зі сцени декілька своїх творів: „Ломи-камінь", уривок з роману „Слова", який приготовляється до друку, вірш „Пам'ятаю, де я тебе бачила", „Сестрам УЗХ" та ряд інших. З гуморесок прочитала „Геніяльні діти", „Старі пісні на новий лад" і „Слава вареникам". Ярослава Кушнір прочитала „Храм Святої Софії" та „Осіння ідилія" — зі збірки поезій „Чорнозем", а Ярослава Зелез — вірш „Моя земля" і гумореску „Що ми робили б без кави".

Всіх присутніх на літературному вечорі частували солодким печивом, кавою та чаєм.

Українська громада в Рочестері вдячна управі 18-го Відділу УЗХ за влаштування літературного вечора, письменниці Ганні Черінь за її виступ із своєю творчістю в Рочестері та Наталі Миговин, що зайнялася господарськими справами, приготувавши прийняття.

(хд)

Широка акція ВО УНРади в обороні прав України

Детройт (М. С.). — З ініціятиви заступника голови і керманича Ресорту Зовнішньої Інформації ВО УНРади д-ра Антона Жуковського розпочато широку акцію в обороні прав нашої Батьківщини - України. Першим кроком цієї акції було виготовлення д-ром Жуковським з нагоди 200-ліття Незалежности ЗСА відповідного Меморіялу, який з коротким супровідним листом ще перед закінченням сесії Конгресу ЗСА вислано минулого тижня до президента Форда, віцепрезидента Н. Рокефеллера, секретаря Стейт Департаменту Г. Кісінджера, спікера Конґресу Альберта та всім сенаторам і конґресменам обох Палат, а також усім членам Уряду ЗСА і американському амбасадорові до Об'єднаних Націй В. Скрентонові. Рівнож плянується доручити цей меморіял амбасадорам різних народів при Об'єднаних Націях, а також великій американській пресі.

Сам меморіял дає перегляд страхіть, яких московсько - комуністичний режим завдав Україні. Гостро підкреслюється ґеноцид нашого народу в рр. 1932/33, знищення наших Церков і фізична ліквідація священиків і ієрархів. Зокрема вказано на те, що ніщо не змінилося в Совєтському Союзі на краще, але навпаки, в останніх роках за керівництва Леоніда Брежнєва посилено страшний наступ на субстанцію нашої нації, головно на українську культуру для того, щоби її знищити. Всіх українських патріотів засуджується на довголітні тюрми і концтабори тільки за те, що вони згідно з конституцією Совєтського Союзу обороняють права нашого народу.

Особливо нелюдським у поступуванні совєтського режиму є те, що його чинники як не можуть знайти вини в арештованих, запроторюють їх до психолікарень, де вони придумали знищувати наших свідомих людей впорскуванням отруйних речовин.

Тому д-р Жуковський у супровідному листі до меморіялу в імені нашого Уряду в екзилі і закликає Президента ЗСА, сенаторів та конґресменів, а головно американського амбасадора до Об'єднаних Націй, заініціювати створення під патронатом Об'єднаних Націй спеціяльної Комісії для прослідження всіх злочинів і надужить заподіяних московсько - комуністичним урядом супроти всіх поневолених народів, а України зокрема. Лист свій закінчує д-р Жуковський твердженням, що Україна і всі поневолені народи повинні мати хоч би такі самі права, як мають народи Африки і Азії.

Зміст меморіялу передискутовано з іншими членами ВО УНРади, а на всі заходи і акцію одержано згоду та одобрення президента і голови Експозитури Державного Центру УНР.

В дальшому Ресорт Зовнішньої Інформації ВО УНРади плянує створити при Об'єднаних Націях бюро для інформації про події в Україні й для постійного контакту з усіма амбасадорами різних народів при Об'єднаних Націях.

У найближчому часі заплянововано відвідати американського амбасадора до Об'єднаних Націй.

[illegible] СЕНЬЙОРІВ УНС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дня з'їзду. Лідія Яців є цього року „королевою З'їзду Сеньйорів". Співав народ „Многая літа" і „Геппі Биртдей". Союзівка зафундувала королеві спеціяльний торт, а учасникам бенкету — португальського вина. Активний секретар 42 ВідділуУНСоюзу Петро Головачук, який був перший раз на з'їзді, заявив, що імпреза йому подобалася і на другий рік він зорганізує автобус. На жаль, дальші терени, як Детройт, Чікаґо і Клівленд, не зуміли зорганізувати поїздок. Далека дорога — це правда, але старші союзовці мають нагоду відбути вакації за дешеві гроші між своїми, бо „Нема то як на Союзівці"! Наше завдання — подбати, щоб рішення Головного Уряду з травня ц. р. і заява головного предсідника Лисогора з 20-го вересня — були виконані. Іншого виходу немає.

ТАСС хвалиться рекордовими жнивами в СССР

Москва. — Урядова пресова аґенція ТАСС хвалиться небувалими жнивами в СССР, а зокрема докладніше інформує про збір зерна в республіці Казахстан, яка досі „продала державі" 18,4 мільйонів тонн зернових культур. ТАСС не подає подрібних цифер, але, як стверджується в інформації Асошієйтед Пресс, беручи під увагу, що 60 відсотків зібраного зерна республіки „продають" центральному урядові, то виглядає, що Казахстан прямує до збору 30 мільйонів тонн зерна в цьому році. В останніх п'ятьох роках пересічний збір зерна в Казахстані був 21 мільйон тонн.

Помимо багатих жнив, СССР продовжує купувати зерно за кордоном, головно в ЗСА, Канаді і в Австралії. Ройтер інформує на підставі даних Департаменту сільського господарства ЗСА, що уряд Совєтського Союзу вже закупив в Америці 700.000 тонн кукурудзи і 178.000 т. пшениці. Вся кукурудза буде доставлена в роках 1976-77, починаючи від жовтня цього року.

В УКРАЇНІ ЗНАЙДЕНО СТАРОВИННУ КОЛІСНИЦЮ

„Ню Йорк Таймс" з 13-го жовтня подає за аґенством Ройтера з Москви повідомлення „Правди", що совєтські археологи, розкопуючи старовинну могилу, знайшли в ній залишки три-особової воєнної колісниці, яка — згідно з оцінкою знавців — має приблизно 3,000 років. Колісниця, яку знайдено біля Запоріжжя, мала колеса на яких дві стопи в діяметрі та могла помістити три особи.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

Черговий мистецький осяг...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

щоб „Одержима" йшла на кінець.

Мартіяна Емілія грав Володимир Шашаровський. Створив тип людини з подвійним обличчям — перед владою леґітиміст, а перед своїми рідними нібито „тихий" християнин. Був не лише у конфлікті з собою, але зі своєю сім'єю — донькою і сином, а коли додати до цього, що у висліді конфлікту його покинула жінка, він життя осамітненого.

Як бачимо роля дуже складна, тож не диво, що у так короткому часі годі було її доручити комусь із студійців.

Шашаровський заграв ролю на професійному рівні за методою синтетичної будови постаті. Якщо йдеться про діти, із сцени повіяло суґестивністю почерез актуальність проблематики.

Аврелію, дочку Мартіяна грала поставна Мирослава Струк. У ролі були сліди докладного передумання. У сценах з батьком відчувалось природність і логіку сценічного мовлення, головним чином коли Аврелія знайшлась на розпутті особистих життьових рішень.

Валента, сина Мартіяна грав Роман Кнігицький. Це вже вдруге я бачив його в цій ролі. Захопив він мене ще у попередній поставі „Одержимої" з Христиною Озарків. Сценічна культура і рівень інтеліґенції допомогли йому створити тип юнака второпного, вольового, рішеного на все якщо йдеться про постанову й намічену ціль.

Роман Кнігницький орудує багатством інтонаційних відтінів, відчуває вартість слова й уміє підкреслити його рухом, жестом і виразом обличчя. А це ж, не згадуючи сценічної презенції, усе, що рішає про повну зрілість актора.

Констанцій у виконанні Андрія Бойка, це його черговий, після „Електри" сценічний успіх. У нього прекрасний тембр голосу і саме ця прикмета дуже стає йому в пригоді, не згадуючи зразкового відношення до партнера — у цьому випадку адвокатського писаря до свого шефа, адвоката Мартіяна.

Брата Ізогена грав Андрій Максимович. У його сценічній продукції була помітна солідна робота над ролею. Він може практично не опанував ще в більшості сценічних таємниць у відтворенні образу, але інстинктовно його відчуває і переводить у практиці. Крім цього в нього дуже добра зовнішність.

Реасумуючи все сказане, слід пригадати: щоби відкривати ворота театрального світу, треба мати ключ. Ключ до цього світу серед небагатьох має Володимир Шашаровський. Та найцікавіше, що він у нього не ржавіє. Студійці, що їх старанно й твердо веде В. Шашаровський створили постаті в одному стилі, в одній мистецькій концепції. Недаром хтось сказав, що режисер, це автор „інструментації сценічної партитури". В. Шашаровський, знаючи, що Лесині драматичні поеми справедливо Іван Франко назвав шедеврами, доклав усіх сил, щоби ті шедеври стали правдивими шедеврами і в сценічному втіленні. І у великій мірі це йому вдалося осягнути.

За черговий сценічний успіх „Студії" під мист. кер. Володимира Шашаровського належить йому заслужене признання.

В ДВАНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої ДРУЖИНИ
бл. п. НІНИ ЯНОВ
буде відслужена
Панахида
ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
в Українській Православній Катедрі
СВ. ПОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ у САУТФІЛД, Міч.
(9-та миля) 21931 Еверґрін Роад
в неділю, 24 жовтня 1976 р.
о год. 11:30 дня, після Служби Божої.
Прошу Учасників Визвольної Боротьби, Посестер, Побратимів і Знайомих Покійної в цей день спільно зі мною вшанувати Її Світлу Пам'ять. Муж — МИКОЛА

Замість квітів на могилу Дорогого нам
бл. п. МИКОЛИ ЧЕРНИКА
зложили:
на церкву св. Трійці в Кергонксоні, Н. Й.
Я. і О. Салуки .... 20.00 дол.
на церкву св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
по 10.00 дол. — Ст. Бартко, Н. Хомут і С. Ганущак.

ПОДЯКА

В неділю, 5-го вересня 1976 р. в Детройті, з волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, наша Найдорожча, Добра, на все Незабутня
МАМА, БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ
ОЛЬГА з ЛЕВИЦЬКИХ ЦИБИК
залишивши в наших серцях глибокий біль і смуток.

Сповнені невимовним жалем, хочемо цією дорогою висловити найщирішу подяку нашим Рідним з Клівленду та Приятелям і Знайомим, що не жаліли труду й часу, щоби віддати останню прислугу нашій Найдорожчій Мамі, відпроваджуючи Її на місце Вічного Спочинку дня 8-го вересня 1976 р.

В першу чергу складаємо щиру подяку Високопреподобним Отцям за торжественні похоронні відправи: о. д-р Ігуменові І. Лотоцькому, ЧСВВ, о. Юрієві Жиданові, ЧСВВ і о. Крил. І. Прокоповичеві. Особливу подяку складаємо о. д-рові Ігум. І. Лотоцькому за глибоко змістовне прощальне слово в часі Св. Літургії. Рівнож щиро дякуємо о. Крилошанинові І. Прокоповичеві за зворушливі прощальні слова в часі тризни.

Дякуємо д-р Володимирові Прокоповичеві за довголітню лікарську опіку для нашої Дорогої Мами.

Дякуємо Хористам, які своїм співом звеличали похоронні відправи в часі Панахиди в похоронному заведенні.

Дякуємо Усім за молитви, пожертви на Служби Божі, Українську Вищу Школу в Детройті та Українські Студії в Гарварді.

Щиро-сердечно дякуємо Усім за вислови співчуття та слова розради, особисто, телефонічно та листовно. Ваші співчуття, Дорогі Приятелі, були полегшою для нашого смутку.

Дякуємо також похоронному заведенню Бугая за надзвичайно дбайливе виконання похоронної обслуги.

Нехай Всевишній Господь винагородить Вас усіх щедрими ласками.

Донька — НАДІЯ КУНИНСЬКА з мужем МИКОЛОЮ
Донька — ЛЮНА ЛУЦЬКА з мужем ОЛЕКСАНДРОМ
внуки — УЛЯНА ШМЕРИКОВСЬКА з мужем ІВАНОМ
ХРИСТИНА й ІГОР КУНИНСЬКІ
ЗОРЯНА ЛУЦЬКА
Правнук — МАРКО ШМЕРИКОВСЬКИЙ
Сини, Доньки, Внуки і Правнуки в Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Невіджалуваної МАМИ і БАБУНІ
бл. п.
КАТЕРИНИ ДЯКУНЧАК
з дому КОХАЛИК
буде відправлена
Служба Божа з Панахидою
в четвер, 14 жовтня 1976 року
о годині 7-ій вечора
в Церкві СВ. МИХАЇЛА при вул. Ібервіл
в МОНТРЕАЛІ, Канада
і о год. 7:30 вечора
в Церкві СВ. ПОКРОВИ при вул. Кавтра
в МИССИССАҐА, близько Торонта
Просимо Родину, Приятелів і Знайомих долучитись до наших молитов за спокій Душі Покійної.
Донька — НАТАЛІЯ ЛЕВИЦЬКА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
Син — ІГОР ДЯКУНЧАК з дружиною ХРИСТИНОЮ
Внуки —
ТАНЯ й АДРІЯН ЛЕВИЦЬКІ
ЮРІЙ і КСЕНЯ ДЯКУНЧАКИ

З цієї нагоди складаємо 25.00 долярів на пресовий фонд „Жіночого Світу".

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу, 13-го жовтня 1976 р. упокоївся в Бозі, на 75-му році життя, наш Найдорожчий ТАТО, БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. дипл. інженер
ЕВГЕН БЕДРІЙ

довголітній член ОбВУА, ООЧСУ і Т-ва Українських Інженерів Америки.

Тлінні Останки Покійного спочивають в похоронному заведенні Литвин і Литвин при 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J.

ПАНАХИДИ в п'ятницю, 15-го жовтня, о год. 7:30 веч. і суботу, 16-го жовтня 1976 р. о год. 8:30 ранку.

ПОХОРОН в суботу, 16-го жовтня 1976 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку о год. 9:30 ранку на цвинтар Голивуд в Юньйон, Н. Дж.

Горем прибиті:
син — АНАТОЛЬ з дружиною ТАНЕЮ
брат — ВОЛОДИМИР з родиною
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Австралії і Канаді

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Знайомими, що дня 13-го вересня 1976 р., з Волі Всевишнього, по довгій недузі, на 58-му році трудящого життя, відійшов у Вічність в Судбурах, Онтаріо, Канада, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.
Д-Р МИХАЙЛО ФОСТЯК

довголітній лікар в Судбурах, Канада, колишній вояк-медик 1-ої Української Дивізії УНА, член ОУН, член місцевих українських організацій, член медичних організацій в Лондоні, Англія та в Судбурах, Канада.

ПОХОРОНИ відбулися дня 15-го вересня 1976 р., з української католицької церкви св. Марії в Судбурах, на місцевий цвинтар.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ ВІДБУДУТЬСЯ
ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ
22-го ЖОВТНЯ 1976 Р.
в Церкві СВ. МАРІЇ, СУДБУРИ, Онтаріо, Канада
в Церкві СВ. МИКОЛАЯ, ЧІКАҐО
в Церкві СВ. МИКОЛАЯ, ВОТЕРВЛІТ
23-го ЖОВТНЯ 1976 р.
в Церкві СВ. СВЩ. ЙОСАФАТА, ТРЕНТОН
в Церкві СВ. ЮРІЯ, НЮ ЙОРК
Про молитви за душу Покійного просять — горем прибиті:
дружина — ХУСТІ
сестри: РОМАНА МИЦИК
ЯРОСЛАВА ЛАБКА з мужем ЯРОСЛАВОМ
брат — БОГДАН з дружиною ОЛЬГОЮ
Сестрінки, Братанки та численна Родина в Америці і Канаді

УКРАЇНЦІ ВІННІПЕГУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

в асисті численного духовенства та гостей з інших Християнських Церков, всіх трьох урядів і наших центральних установ на почесних місцях, відправили молебень з участю дияконів і двох хорів, — з церкви Покрови під дир. Ю. Гнатюка і катедри Пресв. Тройці під батутою В. Богоноса. Ектенії і молитви, в яких повторялося прохання до Всевишнього і Пречистої про опіку, поміч та звільнення України і її Церков від насильства безбожної тиранії, Євангелія з заповіддю Христа про перемогу переслідуваних ради Аього, обрядова пишність наших богослужень — все складалося на велике і світле враження.

Після молебня Владики, священики і гості сіли почесною президією на сцені і голова КУК, адв. С. Радчук, привітавши зібраних, впровадив промовців, — посла федерального парляменту Дж. Гея, який репрезентував уряд з Оттави та запевнив зібраних, що особисто натискатиме на інтервенцію Канади в Об'єднаних Націях у справі переслідувань релігії в Совєтах; міністра Манітоби Б. Ганущака, який по-українськи приобіцяв повну підтримку уряду Е. Шраєра слушним вимогам волі для релігійних переконань і богослужень, врешті представника міста радного С. Ребчука, який коротко зазначив, що нарешті час, щоб нас не дурили з Оттави всякими заявами про людяність і свободу, але перейшли до конкретної інтервенції та тиску на СССР, який насилує десятиліттями основні людські свободи, в тому і право молитись свобідно Богові. Всі промови були прийняті грімкими оплесками півтори тисячки зібраних.

„Україна переслідувана найбільш і найдовше!..."

Дві основні промови у програмі Маніфестації були завершенням усього вечора. Сенатор Павло Юзик по-українськи, відважно і безпощадно, розправився з облудою Західнього Світу, який дозволив „набрати" себе на Гельсінкську декларацію та дав московсько-комуністичній тиранії один з найбільших її здобутків і людству найганебніший документ з закріпленням совєтської окупації і закріпощенням мільйонів. Громові оплески залі покрили теж ствердження сен. П. Юзика, що уряд П. Трудо, який підписав Гельсінкський Акт, зобов'язався боронити основних свобід людини і тепер мовчить на совєтські варварства та переслідування. На сцені і на залі сильно інтерпретовано цю заяву.

Але найбільше враження зробила промова головного гостя Маніфестації, пастора Михайла Бурдо, кол. вояка ЗСА, теолога й ученого з дипломом університету Кембридж, що вивчив російську мову, бував у СССР як вимінний студент і ще раз опісля, зрозумів та дослідив переслідування християн в Совєтах і зокрема в Україні, написав на цю тему ряд поважних книг і тепер є керівником Кестонського Коледжу в Англії, редактором квартальника „Релігія в комуністичних країнах", заходиться видавати популярніший такий же місячник і виступав з успіхом на Світових Радах Церков, де просто отямлював легковірів совєтської пропаґанди про свободу Церкви в СССР. Він, уведений п. Яримовичем, поставив перед зібраними стільки фактів з власних переживань у Совєтах та правильних висновків і заяв упевненої віри в підпільну Христову Церкву в Україні, що не зважаючи на пізню пору, всі слухали пастора Бурдо з затамованим віддихом. А коли промовець зазначив, що його Каледж присвятить тепер всю увагу переслідуванням в Україні і висловив переконання, що Україна найзавзятіше боронить Царства Христа під червоною кормигою та що майбутнє людство буде з того приводу гордитись Україною, — всі приявні в залі піднялися і зготовали пасторові М. Бурдо спонтанну овацію.

Прегарний вечір закінчив президент КУК закликом до зібраних, щоб слали до прем'єра Трудо листи з відповідними вимогами, які раніше роздано. Співом гимнів України та Канади Маніфестацію достойно закінчено.

94-ий Відділ УНС в Гемтремку...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

нить своє членство новими молодими членами, які запевнять його дальший ріст і розвиток.

Святкову промову виголосив головний предсідник УНС Йосип Лисогір. На зміст його промови складалися факти про Відділ, який є найбільшим у стейті Мічиґен. Відділ виконав дуже важливу ролю в місцевій союзовій громаді. Завдяки таким Відділам УНСоюз зріс до сучасної могутности та значення, економічного і суспільно - політичного. На це звернув увагу у своєму слові Блаженніший Отець, Йосиф, Патріярх Української Помісної Католицької Церкви, відвідуючи нещодавно Українську Будівлю та в ній головну канцелярію УНС і редакцію „Свободи".

Слово - привіт від Відділу УККА Південно - східнього Мічиґену виголосив його голова інж. Богдан Федорак. Від Метрополітального Відділу УККА вітав зібранних Василь Папіж.

Після слова головного радного Євгена Репети, Іван Хрін, секретар 341-го Відділу УНС у Віндзорі, Канада, зложив ювілейний привіт. М. Цар зачитав привіт від 175-го Відділу УНС. Місцеві Відділи репрезентували: 20-ий — інж. Р. Куропась, 146-ий — Г. Корбяк, 174-ий — д-р А. Слюсарчук, 235-ий з Росфорд, Огайо, — М. Бобер. Окружний Комітет „Провидіння" репрезентував його голова Я. Кривий, 41-ий Від. — Я. Ромах.

В дальшому ході програми представлено довголітніх членів та найбільш активних союзовців цього Відділу, зокрема недавню секретарку Любу Басько, яка багато причинилася до його розвитку. Деякі з них, зокрема Михайло Бабій, поділилися з приявними цікавими спомимами з давноминулих років, коли Відділи УНС сповняли в громадах важливі, часто ключові завдання. Вони збудували тверді основи сучасної української спільноти в Америці. Грамотами УНСоюзу були відзначені союзовці: Йосиф Морозовський, Михайло Бабій, Матвій Борискевич, Іван Заблоцький та Володимир Бойд - Борискевич.

В заключному слові секретар Відділу Роман Татарський вказав на союзовців, що тепер своєю працею вдержують Відділ у провідних установах Детройту. Зокрема родину Борискевичів, що вкладає у Відділ багато ініціятиви та труду. Пані Єлисавета Борискевич, спільно з Барбарою те іншими членами родини, підготовили цей бенкет. Також інших, що причинилися до його підготови.

Кінцевою молитвою о. ігумена Лотоцького закінчено цей наскрізь вдалий і приємний ювілей.

Громада у Віндзорі...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Управа Соборної Громади св. Володимира на чолі з головою п. Мироном Друлем, яка багато потрудилася, щоб приспішити сплачення довгів.

шак, голова Відділу ім. Лесі Українки Союзу Українок Канади, о. прот. Нестор Столярчук, настоятель катедри св. Покрови в Савтфілд, Міч.

Крім Владики Миколая, короткі промови виголосили: Й. Лисогір, о. прот. Ф. Керніцький, який передав привіт від Митрополита Андрея з Вінніпеґу, і о. прот. В. Метулинський. В мистецькій частині програми виступали хор і капеля бандуристів під мистецьким керівництвом Євгена Цюри.

Владика Миколай провів кінцеву молитву.

Позичку громаді, яка заснувалася в 1927-му році, уділив УНСоюз 4-го жовтня 1965-го року за посередництвом бл. п. Володимира Гірняка і П. Дуди, відомих союзових діячів на цьому терені. Будова собору почалась в 1962-му році, а 6-го жовтня 1963-го року собор посвятив св. п. Владика Іларіон, в асисті Владики Михаїла і численного духовенства та [illegible]00 вірних.

Починається систематична...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вої Комісії дир. Івана Винника можна було довідатися, що контрактова ціна будови церкви виносить кругло два з половиною мільйона долярів. На рахунок цієї ціни виплачено шістсот тисяч, а що в касі Комітету є ще кругло двісті тисяч, то потрібно ще зібрати дальших сімсот тисяч, щоб покрити сам кошт будови. Кошт прикраси й влаштування нової церкви залишається завданням на пізніший час. На пропозицію дир. Винника схвалено докласти якнайбільше старань, щоб до кінця цього року зібрати триста тисяч, а згодом, в новому році, точніше до липня, коли має бути закінчена будова та виплачена контрактова ціна, зібрати решту чотириста ти- коли взяти до уваги дотепе- сяч. Завдання чимале, але рішній хід збірки, а зокрема факт, що в часі „худих" вакаційних місяців липня, серпня й вересня зібрано майже сто тисяч долярів, плян зібрати триста тисяч в звичайно найбільш продуктивні місяці року, ще й до того при збірній, систематичній акції кількох десятків відданих людей-збирачів на всій території парафії й поза нею, цей плян є вповні здійснимий. Очевидно при зрозумінні громадян, зокрема парафіян, що всі повинні скласти пожертву на свою церкву й то достойну не лише Божого храму, але й самих жертводавців.

Жертводавці одержать почесні грамоти й їх імена будуть вирізьблені на почесній плиті після закінчення будови. Ці, що складуть бодай 5,000 долярів, знайдуться на найбільш почесній групі фундаторів, хто зложить бодай 3,000 – стане меценатом; ці, які пожертвують щонайменше 1,000, стануть добродіями новозбудованої церкви й святоюрської парафії. Про ці й інші речі говорить зготований Фінансовою комісією правильних збіркової акції. Небаром появиться друком й буде розісланий жертводавцям та парафіянам Бюлетень церкви св. Юра, в якому будуть подані дотеперішні жертводавці.

Переведення осінньої систематичної збірки, її підготову й плян з'ясував голова Збіркової комісії п. Косоноцький, який підмітив дотеперішню віддану працю членів Комісії пп. Луцької, Кіляр, Дідея, д-ра Серанта й ін. За перші помітні успіхи в осінній збірці він склав признання п-і Косович, інж. Івашкову та голові Комітету мец. Гуглевичеві. Голова імпрезової Комісії п. Тиміш Шевчук інформував про заходи для придбання будівельних фондів шляхом імпрез та недалекого вже продавання вареників, печива і т.д. в кімнатах, викінчених у пивниці нової церкви, включно до кави й солодкого перед і після церковних відправ. Михайло Юзенів звітував про закінчення й недалекий друк повного списка дотеперішних жертводавців, який обійме кругло п'ятдесять сторінок друку. Приявні з великим признанням оцінили працю членів Фінансової комісії, надіючись на не менш віддану й наполегливу працю інших комісій Комітету Будови церкви, а зокрема Комісії збіркової.

У Вейнському університеті...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кий є заступником голови в комітеті, заявив, що відкриття Української кімнати на цьому університеті це подія важлива зокрема сьогодні, в час посилення русифікаційного курсу в Ураїні. Він опісля представив президента Вейнського Університету Дж. Ґаллена з дружиною, голову етнічного проєкту на Вейнському Університеті паню Катерину Ґрибз, директора плянування розбудови університету д-ра Р. Кравзе з дружиною, голову департаменту слов'янсхких мов д-р Доріс Джонсон; о. ігумена І. Лотоцького, о. Н. Столярчука, д-ра А. Жуковського — заступника голови УККА, з дружиною, Юрія Козака з дружиною (що заступав неприявних батька і брата), д-р М. Бек, кол. радну м. Детройту, професорів цього університету д-ра Б. Кушніра, д-ра С. Мамчура, д-ра Н. Слейбі та мґра Л. Приходько; членів комітету — Б. Лончину, В. Витвицького, Р. Дигдало, М. Віхорека, Д. Стоїча, В. Андрушків, С. Віхара, А. Волкер, Р. Каракуця, Л. Колодчин.

Католицький і православний отці поблагословили кімнату. Пані Ґризб мала коротке слово. Після того д-р Джуль передав офіційно кімнату президентові Університету та подарував йому і пані Ґризб образи із зразками золотих скитських виробів. У своїй промові през. Ґаллен підкреслив важливість етнічних груп, що причинилися до розвою Детройту, згадав про вагу Вейнського Університету в ділянці виховання та подякував за Українську Кімнату — дар української громади для університету.

Після офіційної частини, гостей прийнято шампанським вином і закусками. Приявні, яких було 100 осіб, довго ще оглядали Українську Кімнату і подивали працю наших мистців.

Відкриття тієї кімнати на Вейнському Університеті, третьому щодо величини в Мічиґені, це безперечно важна подія в культурній хроніці американських українців.

АВТА НА 1977 РІК

(Закінчення зі стор. 2-ої)

видайні, бо дають 20 м/ґ, або менше, при чому АМ має намір замінити Гремліна меншим і видайнішим моделем.

Спортове АМХ та звичайний Матадор — також без змін, обидва відомі з апетиту на бензину.

АМ є власником відомого із Другої світової війни джіпа, що мав і має всі колеса ведучі, але з того джіпа, т.зв. „вскічного", — бо до нього вскакували і вискакували на бігу — з дашком над головою мало що осталось. Разом із зміною назви, змінено і його вигляд з приміненням до вигідної сафарі. Воно добре продається, але через обмежені фінансові ресурси і втрати, ставиться питання, чи ця компанія зможе вдержатись з огляду на велику конкуренцію в автовому промислі.

II. КРАЙСЛЕР

Ця найменша із великих трьох компаній виявила на 31% більше продажу в 1976, як в 1975 році, тоді як Дженерал Моторс (Дж.М.) і Форд мали 29% і 28%.

Всі автопродуценти передбачили кризу палива, тому і поробили заходи для випуску малих авт: тільки короткозорий голова Крайслера, Л. Тавзенд, цього недобачив, через що мусів зрезиґнувати. Залатано цю діру імпортами Колта і Крікета, а пізніше дійшли Селест та Еррэв.

Місце Веліянта-Дарта, що зникли, зайняли в клясі компактних авт Воларе-Аспен і Кордоба, що ривалізує із Ґранадою Форда. Із звичайних автівідпав великий Крайслер Імперіял.

В механічній частині Крайслер користується т.зв. „повільним спаленням" („лін бирн"), уживаючи сенсори, що електронічно, при допомозі малого компютора реґулюють час іскри, а тим самим і вибуху. Це не поліпшує кількість миль, але вдержує мотор у доброму стані.

III. ФОРД

Постійно чусте в реклямі фразу, що Форд вміє думати краще за всіх. Частково це оправдане.

Форд — це другий продуцент після Дж.М., що вже давніше зайняв 31% продажу ринку ЗСА. Він має три відділи: Форда, Меркюрі й Лінколна, які випускають такі моделі: Пінто, Бабкет, Мастенґ II, Меверік, Камет, Ґранада та Монарк. Але основну зміну перейшов Тандербирд Форда, якому зменшено розмір – знято 750 фунтів ваги, так що виникло зовсім інше авто. В механічній частині Форд уживає карбюратор „Вентурі" і вищої напруги струм до свічок.

IV. ДЖ. МОТОРС

Цей велетень і автомобільного і загального промислу ЗСА має п'ять відділів: Шевроле, Понтіяк, Олдсмобіл, Бюік і Кеділлак. На цей рік голова компанії Томас Мирфі рішився на відважний, поступовий, але також і троха рисковний під оглядом комерційним, крок.

Він вирішив зменшити розмір, а тим самим і вагу всіх авт, за вийнятком Шевета. Почав від звичайних, зменшивши їх майже на одну стопу і звузивши на два інчі середину, хоч місце пасажирів лишилося те саме.

Менше авто, то і легше, менша і легша рама, — в той спосіб усунено, де було можливо, кожний лишній фунт; вставлено легші алюмінійові буфери та менші мотори, що у висліді привело до того, що звичайні авта Дж. Моторс стали легші на 600-1.100 фунтів, а це дало кращу видайність на 20% або 4 м/ґ, і під цим оглядом вони конкурують із клясою середніх авт.

Ця зміна, започаткована два роки раніше, охопить на другий рік середні авта, а рік пізніше — компактні.

Раніше Бюік спроваджував і продавав у ЗСА авто Оппелн із Зах. Німеччини. Цього року Оппелн Ісузу, випродукований у Японії, чотирициліндровий, з поємністю 111 кубоінчів і видайністю 27 м/ґ, появився у вітринах Бюіка.

В ЗАГАЛЬНОМУ

У половині сезону 1977 Форд впровадить до ЗСА авто, що вже рік перебувало на шляхах Европи — це Фієста, розміром подібне до французького Пужо, отже його слід вмістити між малими і компактними автами. Фієсті прищепили багато добрих механічних прикмет. Частини цього авта виробляють у Еспанії, Франції й Англії, а складають в Англії. Це авто буде мати мотор в 75 кінських сил (в Европі — 40-52 к.с.). Ціна його ще невідома.

Криза пальна спричинила панічний відворот від реклями, яка наголошувала авта тяжчі, ширші, довші, та часті зміни їх зовнішнього вигляду і стилю. Це все поїдало великі суми грошей. Відомо, що Детройт — поганий учень, бо ряд закордонних фірм авт вже давно розв'язали проблему безпечної їзди автом і питання частіших відхідних газів.

Цього року наголос у нових автах падає в першу чергу на видайність, а потім на можливість вибору найрізноманітніших розмірів авт кожної фірми.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 17-го ЖОВТНЯ 1976 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд. о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься всіх на збори. — І. Бурний, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори В-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд., о год. 1-ій по пол. в укр. кат. школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. — В. Боярський, предс., Ю. Демчук, секр., Т. Клебан, кас.

ТАРЗАН, Ч. 7517 Тарзан плянує

Тарзан навмисно здержує свій удар, що викликує непевний відплатний удар від його противника...

Тепер слухай уважно, Нгуро! Я міг вбити тебе одним ударом ножа — Але я волів залишити тебе живим!...

Якщо ти мене переможеш, а я останусь живим, то буду прозваний боягузом!

Ні!... Вдаваймо, що змагаємося дуже завзято!... А ти роби те, що тобі скажу!